



Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Kmetsko zadružništvo

Največji ponos vsakega človeka je njegova osebna svoboda in gospodarska neodvisnost in samo svoboden in neodvisen človek je v resnici »gospod«. Največji med temi »gospod« pa je svoboden in gospodarsko neodvisen kmet, ki stanuje v lastni hiši na svoji lastni zemlji, ki jo obdeluje, kakor jo hoče. Kmetje, ki so zrastle s svojo zemljo in na svoji zemlji, so vsled tega tudi najsolidnejše in najmočnejše jedro vsakega naroda in vsake države.

Razvoj modernega gospodarstva v kapitalističnem smislu pa je napravil iz kmetijske zemlje predmet običajne trgovine, s tem pa je ponižal obenem nekdanj svobodnega in gospodarsko neodvisnega kmeta v modernega sužnja, ki nima do zemlje nobene prave ljubezni več, ker kljub zapisani lastninski pravici v svojem sreču le z grenkobo čuti, da ni več pravi gospodar svoje zemlje. Želja po svobodi in neodvisnosti pa je tako globoko zasidrana v vsakem človeku, da ne miruje prej, dokler si tega dragocenega zaklada zopet ne pribori in zato streme dandanes kmetje po vsem svetu, da si znova pribore svojo resnično gospodarsko samostojnost.

V tej velikanski gospodarski borbi pa je posameznik preslab, da bi mogel doseči trajne uspehe. Premoč kapitala je prevelika za poedineca. Taki sili, kakor jo predstavlja danes kapitalistično gospodarstvo, se upre lahko samo združena kmetijska moč, vnansa oblika te sile pa je kmetijsko zadružništvo.

Te dni so zborovali v Beogradu naši zadruharji iz cele države. Na njihovem kongresu smo občudovali silen idejni razmah srbskega, občudovali pa smo tudi ogromen tehnični razvoj slovenskega zadružništva, ki smo ga dosegli zlasti zadnja leta. Kongres pa je tudi pokazal, kako mnogo dela, trdega in težavnega, nas še čaka zlasti v kmetijskem zadružništvu, predno bomo dosegli svoj najvišji cilj: pravo gospodarsko neodvisnost in samostojnost kmetov.

Pri nas je v največji meri razvito kreditno zadružništvo. V kapitalističnem svetu, v katerem živimo in po katerem se moramo hočeš-nočeš ravnavati, dokler je tu, je urejen kredit res velikega pomena, ni pa to vse! Kmet namreč ne bo prej pravi gospodar in gospod, dokler ne bo imel v svojih rokah celega produkcijskega procesa, od setve in žetve pa do končne predelave svojih pridelkov v potrebne nam snovi in predmete!

Te velike naloge pa kmetje ne morejo rešiti prej in tudi ne drugače kakor tako, da izpopolnijo svojo kreditno zadružno organizacijo še s produkcijskim zadružništvom. Krasne uspehe so dosegli na tem polju že Čehi: sajenje sladkorne repe n. pr. omogoča češkemu kmetu kmetijska kreditna zadruga; repo predeluje v sladkor kmetijska zadružna cukrarna, ostanke prekuhava v špirit kmetijska zadružna fabrika — tako da uživa češki kmet vse, kar potrebuje, iz lastnega vira in sebi v korist. Zato pa so češki kmetje res pravi in tudi ponosni gospodje, ki se svojega

Novi Balkan

Obisk naše vladarske dvojice v Sofiji ima velik političen pomen za ves Balkan

Beseda »Balkan« v srednji in zapadni Evropi do najnovejše dobe ni uživala posebno dobrega slovesa. Balkan — to je pomenilo hajduštvo, razbojništvo, nemir in nered in večno vojno in silno kulturno zaostalost v očeh zapada. Balkanske narode so smatrali za »manjvredne«, ki sploh ne zaslužijo, da živijo, na balkanske de-

bodi in neodvisnosti od »evropskega« jeroštva. Političen razvoj, ki se je začel v tem pravcu tik pred svetovno vojno, je pač prekinilo svetovno klanje, a udušilo ga ni. Želja po svobodi je tlela naprej...

Zapletljaji svetovne vojne so položaj na Balkanu še bolj poostriili. Tekla je bratska kri



Nj. Vel. kralj Aleksander

žele pa so gledale velesile kot na nekake afrikanke kolonije.

Bojevitost balkanskih narodov so znale evropske velesile spretno izrabljati v svoje namene. Zgodovina nam kaže, kako je uživala vsaka balkanska država »pokroviteljstvo« te ali one velesile; ta »pokroviteljstvo« pa niso bila nič drugega kakor lepši izraz za politično in gospodarsko odvisnost in zaslužjenost balkanskih dežel te ali oni velesili. Balkan je bil na ta način večno bojišče, kjer so balkanski narodi prelivali svojo kri za — tuje interese...

Svetovna vojna pa je napravila temu sramotnemu in nevzdržnemu stanju konec enkrat za vselej. Že pred vojno se je pojavilo med balkanskimi državniki geslo: Balkan balkanskim narodom! V teh besedah je bilo izraženo globoko hrepenenje zlasti slovanskih narodov na Balkanu po resnični in ne samo navidezni svo-

gospodstva tudi zavedajo! Kaj pa pomeni zavest gospodarske neodvisnosti tudi v političnem oziru, ni treba na dolgo razlagati.

Zato pa je naša iskrena želja, naj bi ne bilo slovenskega kmeta, ki ne bi bil prepričan za drugar, ker je odprta samo ta pot in nam je dana samo ta možnost, da postane tudi naš kmet enkrat svoboden in neodvisen gospod!



Nj. Vel. kralj Boris

v nasprotnih taborih, a to po »zaslugi« tujcev, ki so znali balkanske narode, zlasti Srbe in Bolgare, še enkrat razdvojiti, tako da je prva leta po vojni vse kazalo na to, da bo sovraštvo med krvnimi brati ostalo večno in da bo tujec še nadalje lahko nemoteno rovaril na Balkanu. Mnogim se je zdelo, da je geslo »Balkan balkanskim narodom« pokopano za večno!

Toda tekem let so se stare strasti pomirile in državniki balkanskih držav so začeli vedno hujše čutiti skupno nevarnost, ki njim vsem preti od drugod! To spoznanje je prišlo sicer kasno, toda prišlo je le, in iz tega spoznanja se je rodila želja po skupnem nastopu vseh balkanskih držav proti vsem nevarnostim od drugod: geslo »Balkan balkanskim narodom« je zopet oživel v vsej svoji moči.

Naša država je lahko ponosna, da je bila med prvimi, ki si je postavila to geslo v svoji zunanji politiki kot svoj visoki cilj. Najmočnejši pobornik te ideje pa je naš modri vladar, ki je s krepkim zamahom presekal preteklost in pred enim letom začel politiko pomirjenja in zbliževanja med balkanskimi državami ne ozirajoč se na temno in žalostno preteklost, ampak zroč naprej, v lepo in svetlojšo bodočnost!

Potovanje našega vladarja po Balkanu pred

enim letom, sedanji obisk naše kraljevske dvojice v Sofiji, bolgarski prestolnici, zlasti pa sijajni sprejem, ki ga je priredil ves bolgarski narod naši kraljevski dvojici, jasno dokazujejo, da se je pričela v političnem razvoju balkanskih držav nova doba. Stari, od vse Evrope toliko zaničevani Balkan z vsemi nekdanjimi, tuji mi spletkami počasi umira — iz starih razvalin pa se dviga novi Balkan, ki bo za vse svoje

prebivalce svobodni dom, prost tujih vplivov, kjer bodo vsi narodi živeli lahko v bratski slogi kot mogočni čuvarji miru in reda in kjer bodo svobodno tekmovali med seboj za čim višji napredek! Treba bo samo nekaj dobre volje, da nadaljujemo pot, ki jo je neustrašno ubral naš modri vladar!

Nesrečna doba starih razprtij pa se ne sme povrniti nikdar več!

Kraljevske zdravice

Na svečani večerji, ki jo je priredil bolgarski kralj Boris na čast našemu vladarju ob njegovem obisku, je izrekel kralj Boris sledečo zdravico:

>Vaše Veličanstvo!

Zelo sem srečen, ker se mi nudi prilika, da vidim Vaši Veličanstvi v prestolnici Bolgarske in da vas lahko v naši sredini pozdravim z najprisrčnejšo zdravico.

Z iskreno radostjo smo dočakali ta visoki obisk, ki je nov izraz želje naših dveh narodov, da se nadaljujejo v duhu medsebojnega zaupanja, iskrenosti in prisrčnosti tako srečno vzpostavljeni odnosi, ki ustrezajo njenemu dobremu sosedstvu, plemenskim vezem in njunim bitnim interesom. Jaz in bolgarski narod vemo, da je ta plemenita želja vzeta iz srca Vašega Veličanstva, vrednega in modrega voditelja usode svojega naroda. Zato vidimo v Vaši vzvišeni osebi žarkega in prizadevnega pobornika ideje sporazuma in prijateljskega sodelovanja med obema bratskima narodoma.

V popolnem skladu s čustvi bolgarskega naroda vam zagotavljam, da bo ta obisk Vašega Veličanstva, ki je nov dragocen prispevek k naporom Jugoslavije in Bolgarske za okrepitev mednarodnega in balkanskega miru, globoko odjeknil pri nas, ker bo okrepil vero, da bo zблиžanje med našima državama uspelo in da bo pospešilo njihov razvoj in mirni napredek.

Prepričan, da bodo ti naši vzajemni napori omogočili srečno bodočnost dveh tako bližnjih in sorodnih narodov, dvigam čašo v čast in v zdravje Vašega Veličanstva, Njenega Veličanstva kraljice in vzvišenega kraljevskega doma z najlepšimi željami za srečo jugoslovanskega naroda in za napredek kraljevine Jugoslavije.

Nj. Vel. kralj Aleksander pa je odgovoril sledeče:

Prvi uspehi obiska v Sofiji

O velikem političnem pomenu obiska v Sofiji govorimo na drugem mestu. Jasno pa je, da končni cilj te dalekosežne politične akcije ne bo dosežen v nekaj dneh ali nekaj mesecih, ampak utegne še dolgo trajati, predno bo veliko delo tudi dovršeno. Zbliževanja narodov in držav niso trenutni akti, ampak so dolgotrajni procesi, ki se morajo razvijati in dozorevati.

Prvi uspehi obiska v Sofiji so pa že vidni. To sledi iz uradnega poročila o sestanku vodilnih bolgarskih in naših državnikov v staroslavskem samostanu Rilo. Poročilo pravi v glavnem:

>Razgovori, ki so se nanašali na vprašanja obeh držav, kakor tudi na vprašanja njihovega vzajemnega sodelovanja, so se končali v popolni iskrenosti, zaupanju in prijateljskem razpoloženju.

Ministri so z zadovoljstvom ugotovili, da so nedavno sklenjene veterinarske konvencije in trgovinska pogodba rodile odlične sadove, kar dopušča upanje, da se bodo med Jugoslavijo in Bolgarsko razvili najtesnejši gospodarski odnosi.

Da bi se gospodarski stiki med obema sosednjima državama še bolj pospešili in okrepili, so ministri sklenili, da je treba v najkrajšem času otvoriti nove prehodne točke na meji, in sicer eno točko severno, dve točki pa južno od črte Caribrod-Dragoman. Na podlagi tega se obe stranki zavezujejo, da bosta izdali vse potrebne

>Vaše Veličanstvo.

Srečen sem, ker se mi je ponudila prilika, da s kraljico obiščem Vajini Veličanstvi in prestolnico Bolgarske.

Iskreno delim zadovoljstvo, ki ga čuti Vaše Veličanstvo zaradi našega ponovnega sestanka. Ta sestanek je priročni izraz naše in naših sorodnih narodov želje, da nadaljujemo v medsebojnem zaupanju in naklonjenosti tako srečno začeto dobo tistih odnosov, ki so vsikdar najboljše odgovarjali dobro pojmovanim in pravičnim obojestranskim interesom.

Delež prepričanje jugoslovanskega naroda, vem, da je ta želja našla v Vašem Veličanstvu, vrednem in modrem voditelju svojega naroda, svojega vzvišenega pobornika in zvestega delavca v korist in srečo naših dveh bratskih narodov.

Z vztrajnim delom po tej poti bosta Bolgarska in Jugoslavija okrepili mednarodni in balkanski mir; ojačili bosta idejo mednarodnega sodelovanja in omogočili svojima narodoma miren in napreden razvoj ob popolnem spoštovanju in zaupanju drugih narodov.

Za prisrčni in sijajni sprejem, ki sta ga Vaše Veličanstvo in bolgarski narod priredila kraljici in meni in ki me je globoko ganilo, se vam najtopleje zahvaljujem in dvigam čašo v čast in zdravje Vašega Veličanstva, Njenega Veličanstva kraljice in vzvišenega kraljevskega doma z najlepšimi željami za srečo bolgarskega naroda in za napredek kraljevine Bolgarije.

Političen pomen obeh zdravic je jasen: S kraljevskimi besedami je potrjeno na svečan način zблиžanje med obema narodoma in državama, ki se bo brez dvoma razvilo v teku časa v iskreno politično, gospodarsko in kulturno sodelovanje in trajno prijateljstvo.

ukrepe za ureditev cest na področju teh novih prehodov.

Ministri so se nadalje sporazumeli, da je treba v zadnjem času že itak omiljene formalnosti potnih listin še bolj poenostaviti in tako olajšati promet in stike med Bolgari in Jugoslovani, kar bo še bolj pospešilo prijateljske in prisrčne zveze med obema narodoma. Želeč, da okrepe tudi gospodarske stike med obema bratskima in sosednjima narodoma, so ministri sklenili, naj se brez odlašanja prouči finančna in tehnična stran vprašanja o spojitvi bolgarskih in jugoslovanskih železniških prog severno in južno od črte Caribrod-Dragoman, zlasti pri Vidinu in Negotinu ter pri Gjuševu in Kumanovu.

Ministri so končno podčrtali, da je treba čimprej izdati potrebne ukrepe za okrepitev kulturnih stikov med obema narodoma, ki sta si tako bližnja drug drugemu in ki že leto dni ne nehata iskreno in spontano manifestirati svoja skupna in bratska čustva.

Nesreča v Angliji

Preteklo soboto se je dogodila v Angliji velika železniška nesreča. V mestu Warwick se je zaletel ekspresni vlak, ki je vozil z brzino 110 kilometrov na uro, v osebni vlak. Posledice so bile strahovite: več vagonov osebnega vlaka se je vnelo, izpod ruševin pa so izvlekli 14 mrtvih in nad 100 ranjenih.

Vse se oborožuje

Ni še dolgo tega, ko smo poročali, kako je fašistična Italija reorganizirala svojo oboroženo moč z novo tozadevno zakonodajo. Posledica tega bo, kakor je izjavil te dni sam Mussolini amerišskemu časnikarju Knickerbokerju, da bo Italija v potrebi lahko postavila na noge 8 milijonsko armado vojaško izvežbanih fantov in mož. Fašizem namreč — po izjavi Mussolinija — ne veruje na »večni mir«, ampak vidi v vojaški vzgoji naroda vzor vse državljanske vzgoje vobče.

Primeru Italije sledi sedaj nekako tudi Poljska. Poljski predsednik Moscicki je namreč te dni podpisal ukaz, s katerim se uvaja na Poljskem »pomožna vojaška služba«. Po tej postavi morajo služiti v vojski vsi moški od 17. do 60. leta in vse ženske od 19. do 45. leta. Vsi ti se morajo udeleževati vojaških vaj, čim so v poklicani.

Vojaško organiziran bo ves promet, telefon, brzojav, obramba proti strupenim plinom, tehnična služba in zdravstvo. Od pomožne vojaške službe so izvzeti samo duhovniki, poslanci in težko bolne osebe, ki pa se morajo izkazati s posebnim zdravniškim izpričevalom.

Slično kakor na Poljskem je organizirana vojaška priprava tudi v Franciji, v sovjetski Rusiji in v Nemčiji, tako da je cela Evropa danes bolj kot kdaj prej podobna ogromnemu vojaškemu taborišču.

Proti vojnim dobičkarjem

V Zedinjenih državah posluje že nekaj tednov posebna parlamentarna komisija, ki preiskuje, koliko »zaslužijo« tovarnarji orožja in kakšne zveze imajo povsod, da prodajajo nemoteno svoje blago vsaki državi, bodisi domači ali prijateljski, ali pa sovražni.

Odkritja, ki jih je objavila komisija, so delovala na ameriško javnost kar porazno; še hujše pa so učinkovale številke o dobičkih teh mož med vojno in po vojni.

Na podlagi teh rezultatov preiskave je predlagal sedaj senator Nye poseben zakon za obdavljenje vojnih zaslužkov. Zakon določa, da zapade 98 odstotkov vsakega vojnega dobička, zlasti pri dobavah za armado, državni blagajni, če presega dobiček 10.000 dolarjev. Ta zakon stopi v veljavo vselej, čim se prične kakšna vojna.

Težka avtomobilska nesreča pri Celju

Preteklo nedeljo se je vračala deputacija celjskih gasilcev, ki se je bila udeležila otvoritve Gasilskega doma v Veliki Pirešici, z gasilskim avtomobilom domov v Celje. Blizu Medloga pa je avtomobilu nagajal neki motociklist, ki je vozil semtertja, tako da je moral šofer avtomobila svoj voz v nekem trenutku z vso silo zavreti, da ne bi motociklista povozil, ki je zapeljal tik pred avtomobil. Posledice naglega okreta pa so bile strašne. Voz je popolnoma razbilo, potniki pa so vsi odleteli na cesto.

Višji poštni kontrolor in podstarešina Jugoslovanske gasilske zveze G. Vengust je obležal mrtev na cesti, Antonu Korbarju je počila lobanja, trgovec Kaerbet in slikar Schmossler pa sta dobila hude notranje poškodbe. Lažje so poškodovani dimnikarski pomočnik Jože Mastnak, vrtnar Ivan Gradišar in sin G. Vengusta, Mirko.

Vse ranjence so prepeljali z reševalnim avtomobilom v Celje.

Druga nesreča

Druga avtomobilska nesreča, pri kateri je bilo deloma težje deloma lažje poškodovanih 5 godbenikov ljubljanske delavske godbe »Zarja«, se je pripetila v nedeljo nedaleč od Zalca. Ljubljanska godba »Zarja« je sodelovala v nedeljo pri dveh prireditvah v Mariboru. Zvečer so se vračali v Ljubljano; večina njih, 22, se je vozila v velikem tovornem avtomobilu. Blizu Zalca pa je šofer zgrešil pot, baje zaradi goste megle. Vozil je nekaj časa po stranskih potih, nato pa se je z vso silo zaletel v neko drevo, ta-

ko da se je zadnji del avtomobila popolnoma razbil, pet godbenikov pa je postalo žrtev nesreče. Najtežje je poškodovan 32 letni brezposelni čevljarški pomočnik France Novak iz Ljubljane.

Ponarejevalci denarja

Že takrat, ko so prišli novi kovanci šele v promet, so ljudje napovedovali, da ne bo dolgo trajalo, ko se bodo začeli pojavljati ponarejeni srebrniki. Kakor kaže praksa, so imeli ti preprosti precej prav, ker res skoraj ne mine teden, da ne bi brali, da so tu ali tam zasačili enega ali več ponarejevalcev, ki so se lotili nevarnega posla.

Pred nekaj tedni se je pa posrečil ljubljanski policiji prav temeljit lov. V Mostah pri Ljubljani so se zlasti v manjših trgovinah in trafikah pojavljali ponarejeni kovanci po 10, 20, pa tudi po 50 dinarjev, ki so bili pa izredno dobro izdelani; samo po slabšem blesku so se razločevali od pravih. Policija je ponarejevalce sicer iskala, a na sled jim tako dolgo ni prišla, dokler ni neka trgovka spoznala človeka, ki je že parkrat pri njej kupil blago s ponarejenim denarjem.

Policija je na podlagi trgovkinih podatkov prišla najprej 3 osebe, ki so priznale, da so spravile v promet okoli 150 kovancev, bržkone pa mnogo več.

V zvezi s temi aretacijami pa so prijeli tudi v Velikem Raševem na Dolenjskem dva brata zaradi suma ponarejanja denarja.

Nekaj dni pozneje pa je zopet hotel nekdo vnovčiti v Mostah ponarejen dvajsetak v neki trafiki. Trafikantinja, ki je potvorbo spoznala, si je zapomnila številko kolesa in zopet so morali v zapor trije mladi, brezposelni ljudje.

Blizu Lukovice v kamniškem srezu pa so zaprli nekega rezbarja, pri katerem so našli vzorne modele iz mavca. Tudi tega moža so zaprli.

V Zagrebu pa so si omistili trije možakarji priprave za izdelovanje tisočdinarskih bankovcev. Njihova delavnica pa še ni začela prav poslovati, ko je policiji postalo početje v delavnici sumljivo. Policija je prostore preiskala in ker je bilo dokazov več kot dovolj, je vse tri možakarje zaprla.

Zdaj ni sploh nobenega truda več!

Tako slišimo večkrat gospodinje, ki perejo po Schichtovi metodi. Saj pa tudi ni nič čudnega: čez noč razkroji Ženska hvala nesnago, a zjutraj se perilo z lahkoto opere s Schichtovim terpentinovim milom.



To je vse delo, če perete po

SCHICHTOVI
METODI

ST. J. 6-34

Veličastna manifestacija jugoslovanskega zadružništva

Zborovalo je nad 25.000 zadrugarjev

Cim težje so gospodarske razmere jugoslovanskega kmetijstva, tembolj se vzbuja v kmetu potreba po sodelovanju in združevanju, po samopomoči. To je jasno pokazala tudi 40 letnica srbskega zadružništva, ki je bila v Beogradu 27. t. m. Od 160.000 zadružnikov, ki jih šteje glavna zveza srbskih kmetijskih zadrug, je prisostvovalo proslavi čez 25.000 zadružnikov; število, ki si ga pri nas misliti ne moremo, čeprav gre članstvo naših zadrug že čez 200.000. Glede zadružne discipline in zadružne solidarnosti se bomo morali torej prav od bratov Srbov še marsikaj naučiti.

Številna udeležba zadrugarjev iz vseh krajev države in to samo zastopnikov starega svobodnega zadružništva, je dala tej edinstveni prireditvi obeležje jugoslovanske kmetijske zadružne solidarnosti. Poleg vseh osrednjih zadružnih organizacij v Jugoslaviji, je bilo zastopano tudi bolgarsko, češkoslovaško in rumunsko kmetijsko zadružništvo po močnih delegacijah.

Najznačilnejši poudarek, kako velike zasluge ima zadružništvo za srbsko kmetijsko gospodarstvo in kakšna odločilna vloga se mu pripisuje in bodoča, pa pomeni poslanica Nj. Vel. kralja Aleksandra, ki je bila prečitana na zboru in ki se glasi:

»Štirideset let vnetega in uspešnega zadružnega dela zasluži priznanje in kaže zdravo pot k napredni bodočnosti naše vasi.«

Sedem osebnih vlakov

Divno je bilo gledati zbiranje zadružnikov, ki je trajalo od ranega jutra pa vse do začetka zborovanja. Poleg sedmih velikih posebnih vlakov, ki so pripeljali tisoče zadružnikov iz južne Srbije, Črne gore, Bosne, Dalmacije, Vojvodine, Hrvatske, so po vseh cestah prihajale delegacije posameznih zadrug v skupinah po 10 do 50 zadružnikov na konjih, na vozovih in peš. Manjkalo tudi ni državnih in zadružnih zastav. Po vseh ulicah, ki vodijo na igrišče »Jugoslavijec« so se pomikale gručice prepevajočih in ukajočih zadružnikov, po večini mladih, pa tudi žena. Starejši so nosili številna odlikovanja iz vojske, vsi pa zadružne znake: kosa, srp, vile, grablje, lopata, snop žita v obliki šopka na zeleno-belem polju, vse simbolizirano s stikom rok dveh kmetov. Pri nas niti na kulturne in politične prireditve ne hodimo s takim navdušenjem.

Predstavniki

Ob 9. uri se je veliko igrišče »Jugoslavijec« napolnilo. Svoje zastopnike so poslali tudi Nj. Vel. kralj, vlada, parlament, pravoslavna cerkev, univerza in drugi. Od slovenskih zadrugarjev so bili za Zvezo slovenskih zadrug g. Fran Trček, za Kmetijsko družbo g. Milan Mravlje, za mlekarske zadruge g. Ivo Ažman, za kmete-zadrugarje Albin Koman, za Zadružno zvezo g. Franc

Gabrovšek in g. dr. Josip Basaj, za delavke zadrug pa g. Franc Rakovec.

Pred tribuno je bilo zbranih čez 1000 starih zadrugarjev, ki že čez 30., oziroma čez 35 let delujejo v zadrugah. Prvi so bili odlikovani s srebrnimi, drugi s zlatimi zadružnimi svetinjami.

Zborovanje je vodil predsednik Glavne zveze srbskih kmetijskih zadrug v Beogradu dr. Dragotin Janković. Na njegov predlog je zbor poslal Nj. Vel. kralju iskren zadružni pozdrav.

Zborovalci so spremljali čitanje pozdrava z oduševljenimi klici: »Živio kralj«, godba pa je zaigrala državno himno.

157.144 kmetij v srbskih zadrugah

Predsednik je v svojem govoru poudaril zlasti, da je srbsko zadružništvo doseglo moško dobo in da koraka v drugo svojo razvojno dobo. Odslej se bo moralo brigati tudi za večja vprašanja. Braneč državno in narodno edinstvo in priznavajoč, da sta ti dve osnovni načeli zajamčeni z monarhistično obliko vladavine, ne bo več zanemarjalo splošnih državnih in narodnih problemov, temveč jim bo posvečalo vso pažnjo. To potrebo in upravičenost je utemeljil z dejstvom, da sodeluje samo v srbskih kmetijskih zadrugah 157.144 kmetij in da znaša skupni promet vseh zadrug že 1487 milijonov. Končno je izrazil upanje, da se bo vse jugoslovansko kmetijsko zadružništvo združilo v močno Zvezo jugoslovanskega kmetijskega zadružništva in zaključil govor z vzklikom: Živelo svobodno kmetijsko zadružništvo!

Nato je govoril kmetijski minister dr. Kojič in predvsem poudaril, da je zadružništvo najvaž-

nejši in najkoristnejši pokret za razvoj narodne kulture in blagostanja; saj vzgaja človeka, goji solidarnost, zatira živalsko sebičnost s tem, da ljudje v zadrugi delajo vsi za enega — eden za vse.

Zastopniki inozemskega združništva

Sledili so lepi in idejno globoki pozdravni govori zastopnikov rumunskega, češkoslovaškega in bolgarskega združništva. Vsi so podčrtali dosežke uspeha združništva in važnost istega za napredek podeželja in mednarodne solidarnosti. Zborovalci so burno odobravalali besede govornikov, zlasti pa so pokazali svoje simpatije za bolgarske zadrugarje.

Zelo navdušeno je bil sprejet tudi pozdrav znanega ideologa modernega združništva prof. dr. Totomianza, ki živi zdaj v Beogradu in ga poznamo pri nas, ko je pred par leti predaval tudi v Ljubljani.

Sledili so pozdravi in čestitke zastopnikov jugoslovanskih osrednjih združnih organizacij ing. Varge za Glavni združni savez v kraljevini Jugoslaviji, dr. Basaja za Združno zvezo, prof. dr. ing. Postića, za hrvatske seljačke zadruge, Stjepana Grčića za bosanske kmetijske zadruge, posl. Milana Mravljeta za slovenske kmetijske zadrugarje in številnih drugih.

Nato je upravnik srbskih kmetijskih združenj ing. Voja Djordjević prečital številne pozdravne brzojavke, med drugim tudi ono zunanjega ministrstva B. Jevtića, ki je zaslužen aktivni zadrugar v tej organizaciji.

Škof dr. Vujić je opravil spominsko svečanost za umrle zadrugarje, živim pa je v toplih besedah priporočil, da požrtvovalno delajo za bližnjega, ker samo tako delo je zaslužno pred Bogom.

Zaobljuba zadrugarjev

Naglobji vtis pa je napravila zadržna zaobljuba, ki jo je predlagal Voja Lazić, bivši predsednik zemljoradničke stranke. Zaobljubo so govorili vsi prisotni stoje. Glasi se:

»Pred Bogom in pred svojo vestjo se zaobljubimo, da hočemo biti vedno zvesti kralju in domovini, da hočemo odločno in vedno čuvati združne ideale, braniti edinstvo svobodnega združništva in se boriti za kmetijsko združništvo, kmetijsko zedinjenje v vsej Jugoslaviji. Tako nam Bog pomaga!«

Dr. Uroš Stajić je opisal zasluge starih združnih delavcev in naznanil, da je odlikovanih s srebrnimi svetinjami okrog 800 in z zlatimi pa okrog 400 zadrugarjev.

Zadnji govornik je bil upravnik Glavne zveze srbskih kmetijskih združenj ing. Voja Djordjević, ki je govoril o pomenu in nalogah združništva. Na koncu je rekel, da izgraditev gospodarskega načrta s sodelovanjem združništva lahko prepreči posledice gospodarske krize, ki utegnejo biti sicer hujše kakor so bile one od svetovne vojske.

Po zborovanju se je razvila skozi Beograd povorka, ki so se je udeležili vsi zborovalci in je trajala 2 uri. Na čelu je jezdilo 1000 združnih funkcionarjev na konjih, nato pa zastopniki združenj v skupinah. Nosili so številne združne zastave v mavrični barvi in napisne drogeve. Napisali so se glasili: Za kralja, domovino in združništvo. Bodočnost pripada svobodnemu združništvu. Eden za vse — vsi za enega itd.

To je bila zadržna manifestacija, ki bo vsem prisotnim ostala v nepozabnem spominu in ki je pokazala, da je v naši kmetijski državi poleg državne najmočnejša in najbolj živa zadržna misel, t. j. misel, ki je edina najboljša nosilka pravičnega družabnega reda in s tem tudi ustanoviteljica trajnega narodnega blagostanja!

Ko bi se vsi kmetje zavedali svoje ogromne gospodarske in politične moči, bi izdajali namesto tednika največji dnevnik.

„Stebri“ države

V nekem ljubljanskem tedniku smo pretekli teden brali o »stebrih« države sledeče:

»Zelo pogosto se sliši, kako se na različnih gospodarskih in političnih zborovanjih prebrisan govorniki laskajo svojim poslušalcem na ta način, da pretirano povečujejo tisti stan, kateremu pripada večina poslušalcev. Po navadi se izvrši to takole: Ko govorniki pridejo, se najprej pri prirediteljih zborovanja informirajo, kakšni so poslušalci, kateremu stanu pripadajo, so-li kmetje, obrtniki, trgovci, delavci, ali so brezposelni zraven itd. Ko so o tem dobila poučeni, potem pa začnejo brenkati na tiste strune, ki bodo v srcih poslušalcev našle najboljši odmev. Ako so na zborovanju kmetje, takrat bo vsak govor izzvenel v refren: »Kmet je stebler države, njega je treba najbolj podpreti«. Ako so na zborovanju delavci, potem je stebler države delavstvo, vsi drugi pa nič. Ako pridejo na zborovanje obrtniki in trgovci, potem so zopet ti »najvažnejši« stan. Torej na vsakem zborovanju, konferenci ali anketi je »najvažnejši« stan tisti, ki je številčno najbolj zastopan.

Kateri stan pa je prav za prav najvažnejši? Ako to stvar premislimo nekoliko globlje, potem vidimo, da je povečevanje posameznih stanov, ali favoriziranje enega stanu pred drugim ena velika budalost ali nesmisel. Resnica je ta, da so vsi stanovi enako važni, enako potrebni in enako častni.«

To mnenje, ki ga zastopa v omenjenem tedniku neki g. J. A. iz Rajhenburga, moramo nekoliko popraviti.

Zgodovina gospodarskega razvoja nas uči, da so ljudje najprej živeli od lova, potem od pastirstva, nazadnje pa od obdelovanja zemlje. Zemlja je človek sprva obdeloval s pripomočki,

ki si jih je napravil sam; trajalo je še silno dolgo, predno se je začelo delo deliti tako, da so nekateri obdelovali samo zemljo, drugi pa so izdelovali samo za obdelovalce zemlje potrebno orodje in obleko in obuvalo in jim zidali hiše. Kmet je bil torej prvi »gospodar« in je bil tudi najvažnejši gospodar: če ni bilo kruha in drugega živeža, ni mogel nihče živeti! In tako je še dandanes!

Kar je pri vsaki hiši temelj, to je v modernem gospodarstvu kmet! Naravno, da so za hišo važni tudi zidovi, okna, vrata, streha itd. — toda, če pade temelj, pade vse! Brez temelja ni hiše in brez kmetijske proizvodnje ni gospodarstva.

Prvotno obdelovalci zemlje niso potrebovali nobenih obrtnikov, pa tudi ne trgovcev itd. Svoje orodje in druge potrebščine so si izdelovali kmetje sami, kakor to delajo ponekod še dandanes. Res si dandanes težko mislimo kmeta brez modernega orodja, toda koncem koncev bo kmet obdelal svoj kos zemlje tudi brez vse modernosti vsaj tako, da bo imel kruh in krompir, vsi drugi »stanovi« pa bi morali kar pomreti, če ne bi bilo kmetov, ki nam vsem pridelujejo živež.

Često nekaj drugega pa je »povezanost« raznih pridobitnih stanov med seboj dandanes. To je že razumljivo, da kmet potrebuje obrtnika in trgovca (in obratno), toda iz te »povezanosti« še ne sledi, da so vsi stanovi tudi enake važnosti. Kmet lahko živi v skrajnem slučaju tudi brez drugih stanov, kakor je živel pred tisočletji, ko še nobenega obrtnika in trgovca ni bilo, drugi pa tega ne morejo!

Kdo je torej pravi »stebler« človeške družbe in države?

Kakšno bo letošnje vino

Pod temi naslovi smo čitali v Slovencu z dne 21. t. m., štev. 214, na tretji strani poročilo iz Svečine, ki pravi, kako zbog deževja močno gnije grozdje, da s trgatvijo ni mogoče več čakati, da ljudje že pobirajo in berejo, da vinski mošt vaga le 14 do 15°, da bo kakovost letošnjega vinskega pridelka slaba itd. Poročilo nadalje navaja, da ni skoro nobenega upanja več, da bi se to stanje moglo izboljšati, ker se bodo skoro gotovo nalivi proti koncu septembra ponovili. V tem primeru, da bo vino slabše nego lani, ker ne bo trošarine prostega sladkorja na razpolago za slajenje vinskega mošta, kakor je to bilo lani.

Na seji glavnega odbora Vinarskega društva za Dravsko banovino v Mariboru dne 22. t. m. smo o stanju vinogradov v Dravski banovini temeljito razpravljali in ugotovili, da je zbog deževnega vremena v drugi polovici avgusta in začetkom septembra gniloba na grozdju v krajih s težko zemljo in z boljše obdelanimi vinogradi res močno nastopila, toda porazna sodba kakor jo izreka poročevalec iz Svečine v »Slovencu« glede kakovosti letošnjega vina v splošnem ne odgovarja dejstvu. 14 do 15% sladkorja so

imeli mošti morda le v posameznih slučajih v res prerano trganih vinogradih, dočim bodo mošti poznejših trgateg ob koncu septembra in začetkom oktobra če ne odlične pa vsaj prav dobre kakovosti. Na vsak način bo letošnje vino mnogo boljše od lanskega. Predvsem se bodo letošnja vina odlikovala in v ugodnem smislu razlikovala od lanskih po tem, da bodo imela mnogo manj kisline nego lanska. Letošnja vina bodo radi tega bolj harmonična in pitna nego lanska.

Ob lepem vremenu, ki smo ga imeli v drugi dekadi septembra, je grozdje pridobilo v teku petih dni 3 do 4% na sladkorju. Istočasno je nazadovala kislina. Če s trgatvijo ob lepem vremenu počakamo, kjer je to le mogoče, do konca septembra in prve dni oktobra, bomo na sladkorju pridobili najmanj še 3% in kislina se bo zmanjšala, s čimer bo zadovoljen vinogradnik, vinski kupec in naš potrošač, kajti vinske lefine, ki nam dajo mošte z 18 do 20 in še več odstotkov sladkorja, so bolj redke in jih štejemo med kakovostno prav dobre.

Oboroževanje Nemčije

Te dni je izšla v Londonu knjižica, ki jo je napisal bivši nemški državni poslanec dr. Klotz. V tej knjižici objavlja pisec presenetljive podatke o oboroževanju Nemčije, ki pripravlja po njegovem mnenju nenaden napad na svoje nasprotnike. Zato se oborožuje Nemčija v prvi vrsti z letali, ki jih ima danes že 2500, a motorjev pa ima pripravljenih okoli 6000. Izvežbanih aktivnih letalcev ima 7500, v rezervi pa jih ima 60.000, ki jih vsak čas lahko pozove v službo.

Tudi podmornice Nemčija pridno gradi. Danes ima 24 najmodernejših ladij te vrste, ki plujejo z nenavadno brzino tudi pod morjem, oborožene pa so z najmodernejšim orožjem.

Regulacija Savinje

Kakor poročajo z merodajne strani, bodo v kratkem razpisane licitacije za prevzem del za regulacijo Savinje, ker se je nabralo od države, banovine, od prizadetih občin itd. že skoro 2 in pol milijona dinarjev v ta namen. Ministrstvo za javna dela je tudi odobrilo glavni regulacijski načrt, čegar izvršitev bo veljala nekaj nad 32 milijonov dinarjev. Po tem načrtu se bodo izvrševala dela v posameznih odsekih, kolikor bodo to pripuščala denarna sredstva.

V zvezi z regulacijo Savinje bodo uredili tudi sečnjo gozdov in pa večje število hudo-urnikov, tako da bo cela savinjska dolina, vendar enkrat rešena vedno grozečih povodnji.



Kmetiska mladina

Na X. občnem zboru Zveze kmetiskih fantov in deklet v Ljubljani je bila soglasno sprejeta po načelnici ženske sekcije tov. Ivanki Bergantovi predlagana sledeča

resolucija:

Ženska sekcija Zveze kmetiskih fantov in deklet je pregledala delo, ki ga je izvršila naša organizacija v interesu naše kmetске žene v prvem desetletju svojega obstoja ter ugotovila z zadoščenjem:

1. da ji je uspelo iztrgati mladi ženski rod naše vasi iz tradicionalnega mrtvila in apatije do javnega življenja in udejstvovanja, ter ga uvrstiti kot enakovrednega stvaritelja novih dobrin v isto vrsto z moško mladino;

2. da je znatno dvignila interes našega kmetiskega ženstva na izpolnitvi svoje vzgoje in izobrazbe, kar je povzročilo, da so naša dekleta organizirala bodisi sama, bodisi s pomočjo drugih, izredno mnogo gospodinjstkih, kuharskih, šivalnih, higienskih, prosvetnih-organizacijskih in ostalih tečajev, predavanj, izletov, razstav itd. ter v mnogo večjem številu kakor prejšnja leta posečala kmetijsko-gospodinjstke šole in tečaje;

3. da je pridobila naša dekleta za aktivno sodelovanje pri vseh kulturnih, socialnih in gospodarskih akcijah našega podeželja, s čimer je zagotovila tem akcijam popolnejši uspeh.

Da se to delo Zveze kmetiskih fantov in deklet v bodočem letu še bolj poglobi, predlaga ženski odsek Zveze kmetiskih fantov in deklet občnemu zboru:

1. pri vsakem Društvu kmetiskih fantov in deklet naj se ustanovi, če že ne obstoji, samostojen ženski odsek, ki naj prevzame skrb in delo celokupne akcije za izboljšanje položaja kmetiske žene v svojem območju;

2. istotako morajo imeti vsi Pododbori samostojne ženske odseke, katerih članice so poleg izvoljenih tudi načelnice vseh ženskih odsekov posameznih društev;

3. Zvezin ženski odsek tvorijo poleg izvoljenih vse načelnice pododborovih ženskih odsekov in še po ena članica vsakega pododborja;

4. delo ženskih odsekov posameznih društev bo mnogo uspešnejše, če se bodo članice sosednjih društev medsebojno podpirale in spoznavale. Svetujemo zato stalne medsebojne obiske, gostovanja, skupne izlete ter skupne prireditve;

5. vsakoletni dekliški prosvetno-organizacijski tečaj Zveze kmetiskih fantov in deklet naj se tudi v bodočem letu priredi, program predavanj pa naj sestavi Zvezin ženski odsek;

6. Zveza kmetiskih fantov in deklet naj organizira v bodoče »Teden kmetiske žene«. Ta teden naj obsega predavanja in javna zborovanja po naših vaseh, radio-predavanja in akcije po časopisju, vse to v namen, da se dā naši kmetiski ženi poglobi in volja za smoteno delo v borbi za izboljšanje svojega položaja, na drugi strani pa, da se opozori vsa javnost in tudi oblastva na pereča življenjska vprašanja naše kmetiske žene, ki čakajo rešitve;

7. Zveza kmetiskih fantov in deklet naj pri vsaki priložnosti čim bolj podpira stremeljenja svojih ženskih odsekov, zlasti pa omogoča številne praktične tečaje in slično;

8. Zvezino glasilo »Gruda« naj posveča več prostora ženskim vprašanjem, a naše članice naj poskrbe, da bo tovariš urednik dovoljno preskrbljen z gradivom iz naših vrst.

Št. Pavel pri Preboldu. Društvo kmetiskih fantov in deklet Št. Pavel pri Preboldu priredi dne 7. oktobra t. l. ob pol 3 popoldne pri tov. Fr. Vedeniku veliko tombolo in kmetisko mladinsko zborovanje, na katerem bodo govorili predsednik Zveze tov. Kronovšek, ter odbornik Pododborja v Celju tov. Stante.

Glavni dobitki so: 1. pohištvo za spalno sobo, 2. moško kolo, 3. železen plug, 4. brzoklepalnik, 5. blago za moško obleko, 6. kos platna, 7. otroški voziček ter nad 500 manjših dobitkov.

Po tomboli in zborovanju domača zabava!

★

Zveza absolventov kmetijskih šol priredi v nedeljo, dne 7. t. m. izlet vseh absolventov iz Gorenjske v okolico Smlednika po sledečem redu:

Ob 8.30 zbiranje pred gradom g. Lazarija v Sv. Valburgi in nato ogled njegovega gospodarstva. Ob 10 bo prilika iti k sv. maši. Ob 10.30 ločeni sestanki pri g. Burgarju v Hrašah, in sicer ustanovni občni zbor kamniške podružnice, tovariški sestanek članov iz kranjskega sreza, redni sestanek ljubljanske podružnice in sestanek članov iz radovljanskega sreza.

Ob 12.45 skupno kosilo (stalo bo Din 7— za osebo in naj si ga vsak udeleženec, ki ga želi, naroči z dopisnico na g. Burgar Jože, Hraše, pošta Smlednik).

Ob 13.30 skupno zborovanje vseh izletnikov.

Ob 16 ogled vzornega gospodarstva g. Burgerja.

Tovariši, prilika, ki ste jo želeli, je tu. Pridite v čimvečjem številu, da si podamo roke in se med seboj spoznamo.

Dolžniki!

»ZASČITA« reg. zadr. z o. z. v Ljubljani, Masarykova cesta 14/II. urejuje za svoje člane vse kar je potrebno po novi uredbi o zaščiti kmetov; posluje za svoje člane pri poravnava izven stečaja, kakor tudi v stečajnem postopku; posreduje med upniki in dolžniki za mirno izvensodno porovnavo itd.

Dolžniki-kmetje — 15. november se bliža. Hitite! Pristopajte k zadruzi!

Novice

★

Nesreča pri požaru. Pretekli petek je gorelo veliko gospodarsko poslopje posestnice Ivanke Krušnikove v škocjanski fari. Med gašenjem pa se je podrl »požarnik« zid in pokopal pod seboj posestnikovega sina Ljuzeta Pirnata, ki so ga potegnili mrtvega izpod razvalin. — Škoda vsled požara znaša nad 100.000 Din.

Nova pošta. Občina Kamniška Bistrica dobi ta mesec novo (pogodbeno) pošto.

Žalostna usoda. Poročali smo že, kako sta pred nekaj tedni pobegnili iz ljubljanskega zapora dva nevarna vlomilca, Anžur in Centa. Anžur se je nabodel pri drugi aretaciji na orožnikov bajonet in je umrl, Centa pa se je skrival, dokler ga ni boleča noga prisilila, da se je udal stražnikom, ki so ga izsledili na ljubljanskem gradu in izročili zopet sodišču. Tu pa se je Centa v svojem obupu in iz strahu pred povišanjem kazni v petek dopoldne obesil.

Nesrečnež. Pretekli četrtek je začelo goreti v Stožicah v ljubljanski okolici gospodarsko poslopje posestnika Čarmana, očeta 8 nepreskrbljenih otrok. Čarman je orožnikom priznal, da je sam zažgal, ker je bil zadolžen. Zavarovalnine pa ne bi bil dobil, tudi če bi ne bil sam zažgal, ker zadnjih dveh premij ni plačal. Sedaj čaka nesrečneža še kazen...

Nevarno cigansko toplo so prijeli in zaprli te dni v ptujski okolici. Cigani imajo baje na vesti precej tatvin in vlovov.

Za naše kmetije je spisal inž. Wenko knjigo: Kmetijsko kokošarstvo. Je to edina knjiga, ki upošteva razmere na naših malih kmetijah in tem primerno uči in navaja naše kokošerejce k umni reji. Knjiga izide v letošnji Kmetijski Matiči, na kar opozarjamo vse svoje bralce in bralke. Članarina Kmetijske Matice (4 knjige) je samo Din 20—, poštnina posebej. Prijavite se za člana takoj pri domačem poverjeniku ali pa po pošti na naslov: Kmetijska Matiča v Ljubljani, Kolodvorska ul. 7.

Spominsko ploščo so odkrili 23. t. m. v Zumberku hrvatskemu pesniku Jovanu Hraniloviću. Slovesnosti se je udeležil tudi grško-katoliški škof dr. Njaradi, med slavnostjo pa se je pripeljal tudi zagrebški nadškof dr. Bauer.

Trgatev. V novomeškem in v krškem okraju so grozdje večinoma že obrali. Vina ne bo preveč, kakor pripovedujejo, zato pa utegnejo cene poskočiti.

Obrtna razstava v Kranju. Podjetni obrtniki v Kranju so tudi letos priredili lepo razstavo svojih izdelkov, ki lansko razstavo še znatno prekaša. Razstavo so otvorili v nedeljo.

Nesrečna mati. Prevžitarica Marija Strmšekova, ki je bila lani osumljena nekega požiga v Markovčanih pri Ptuj, je zadnje čase iz strahu pred ljudmi stanovala s svojima dvema otrokoma v nekem hlevu, ker je nihče ni hotel vzeti pod streho. Sedaj bo občina nesrečnici preskrbela boljše bivališče.

Lep uspeh izobraževalnega dela. V Bosanskem Novem so te dni priredili kmetijsko razstavo, na katero je prišlo k otvoritvi nad 9000 ljudi. Nekateri so rabili po cel dan za pot, tako da so za obisk razstave zamudili po 3 dni.

Nasilnež. Posestnikov sin Ivancić Vid iz Trčca se je te dni tako napil, da je v vinogradu začel streljati s samokresom vseprek, grozeč pri tem, da hoče ustreliti tudi očeta in brata. Delavci so vsi zbežali pred njim iz vinograda v hram. Nasilnega fanta so orožniki le s težavo ukrotili.

Klemenčič pred sodniki. Bivši najemnik hotela »Trst« v Kočevju Klemenčič, ki je bil pred leti osumljen napadov na poštarje v vlakih na Dolenjskem, je stal te dni pred sodiščem v Splitu zaradi tatvine dragocenosti z nekega kipa Matere božje. Obsojen je bil na 5 let ječe.

»Le Zlat« z milo da belo perilo!« pravi ljudski glas. Naše vrle gospodinje, ki dobro vedo, kako silno čistilno moč ima Zlatorogovo milo in kako izdatno je obenem, ga ne hral'o zaman. Z Zlatorog-ovim milom oprano perilo je lepo kot novo. Poskusite z njim prati tudi Vi in ne boste se kesali! Zlatorogovo milo je domač izdelek. Priporočamo ga najtopleje.

Kmetisko himno »Zeleni prapore«, ki jo je na besedilo pesnika Gliše Koritnika uglasbil skladatelj g. Zorko Prelovec, je priredil za godbo na pihala višji kapelnik v p. g. dr. Josip Cerin.

Poljši lov je letos na Notranjskem in po Dolenjskem baje prav dober, ker je žir bogato obrodil. Škoda za lovce je le, da kožice nimajo skoro nobene cene.

Veliki poneverbi so prišli na sled pri zagrebškem društvu »Merkur«, kjer je blagajnik poneveril okoli 68.000 dinarjev. Več uradnikov društva so zaprli. Škodo je blagajnik že povrnil.

Med padcem se je ustrelil te dni sodni sluga pri sodišču v Bosanski Dubici Ivan Zorko. Na stopnjicah je padel vznak, pri tem pa se mu je sprožil revolver. Zorko je takoj izdihnil.

Na jakosti in aromi dobiva, ako primešate Kathreiner Kneippovi sladni kavi Pravi »Frankov« dodatek!

Samomor pod vlakom. Preteklo nedeljo zjutraj so našli na progi med Poljčanami in Ponikvo 22 letnega delavca Jožefa Mejavška mrtvega. Po nekem prepiru, ki ga je imel s svojim bratom pri ličkanju koruze, je Mejavšek odšel na progo, kjer ga je dohitela smrt.

Dopisi

★

D. M. v Polju. Sadjarska in vrtnarska podružnica sta priredili v nedeljo 16. septembra v lepo okrašeni šolski dvorani razstavo kmetijskih in sadjarskih pridelkov. Razstavo je otvoril predsednik sadjarske podružnice g. Kuhar Avgust ml. Oficialni otvoritvi je sledilo kmetijsko-sadjarsko predavanje tajnika Kmetijske družbe g. Fr. Kafola. Predavanje je bilo izredno dobro obiskano. Vsi razstavljeni kmetijski pridelki, v izredno bogati izbiri, so nudili res pester, odličen, naravnost občudovanja vreden material. Razstavljeni so bili prav vsi pridelki iz naše okolice, ki so dokumentirali vso požlahtnjevalno delo sedanje dobe našega kmetijstva, ki je ustvarilo pri naših kmetovalcih novo ljubezen in novo voljo močne duševnosti za napredek našega kmetijstva. Bujno razstavljeno cvetje in zelenje je prevevalo vse pričakovanje. Krasne lončnice in velikolistna grmičja, posebej iz drž. zavoda za duševne bolezni na Studencu in iz Vevške papirnice, smo z veseljem pozdravljali. Vse bujno cvetje krasnih dalij se je odlikovalo po vsej popolnosti, veličastnosti in silnosti cvetja. Kdor je pregledal in natančno premostril zaboje prekrasnih jabolk in hrušk, je bil presenečen nad skrbno izbranim, sortiranim sadjem, ki je bilo brez vsakega madeža. — Vzornemu predsedniku podružnice, upravi narodne šole, drž. zavodu za duševne bolezni na Studencu, papirnici v Vevčah in vsem, ki so pripomogli, da je bila naša prva razstava v vsakem pogledu tako popolna in tako rekordno obiskana, vse priznanje in zahvalo.

Sadna razstava v Velikem Gabru na Dolenjskem. Občinski odbor v Vel. Gabru je na iniciativo mladega tajnika Alojzija Zajca in Kastelica Franca, posestnikovega sina iz Oteč vrha,

priredil razstavo sadja iz področja gabraške občine. Sreski referent iz Litije g. Šušteršič je imel v nedeljo predavanje o sadjereji v razstavnih prostorih, ki jih je radevolje prepustil v to svrhu trgovec J. Jeraj iz Vel. Gabra. Obisk je bil oba dneva 16. in 17. septembra zelo obilen in so imeli prireditelji ter razstavljalci zadoščenje za trud, ki so ga vložili v razstavo. Samo obžalovati je, da prireditelj ni bila razglašena po časopisu, da bi si bili tudi Ljubljancje lahko ogledali sadje, ki zraste na dolenjskih gričih in ne kupovali dragega tujega sadeža, ki po kakovosti ne dosega domačega blaga, pač pa ga prekaša po pretirani visoki ceni. Razstava je pokazala, da bi mogla okolica Primskovega vzgajati najplemenitejša jabolka: kardinal, kanadka, kosmač, belfler, dolenjska voščenska ter špincelj.

Razstavili so naslednji posestniki, ki so lahko ponosni na sad svojega truda: Antončič iz Hriba, župnik Plešec iz Primskovega, Anton Hribar iz Gradišča, Pancer iz Poljan, Mrzelj iz Zagriča, ki je pokazal tudi cepljene lešnike. — Največjo zbirko pa je imel Franc Kastelic iz Oteč vrha, pri katerem se pozna vpliv kmetijske šole na Grmu. Samo želeli je, da bi našel še več tako vnetih sadjerejev, kakor je on sam. Upamo, da bo v kratkem ustanovljena podružnica Sadjerejskega društva, za katero se trudita občinski tajnik A. Zajc in Kastelic. Trgovec Rojec iz Št. Vida pri Stični je razstavil praktične in solidno izdelane zabojčke za razpošiljanje sadja. Kdor je obiskal razstavo, je odšel z zavestjo, da bo mlada generacija nadaljevala delo naših očancev sadjerejev.

Nov vodovod pri Sveti Trojici. Na kvaterno nedeljo 23. sept. t. l. so odprli nov vodovod pri Sv. Trojici za vasi Vrh, Viševka in Žeje. Po deseti maši je g. dekan Cegnar z asistenco blagoslovil studenec in rezervar. Imel je krasen govor o pomenu vode za človeka in človeštvo vobče. Za dekanom je govoril domačin-rojak, ki je podal zgodovino o napravi vodovoda, ki je za te hribovske kraje posebnega pomena. Odsotne-

ga bana je zastopal inspektor inž. Skoberne, ki je vaščanom čestital na novi gospodarski pridobitvi. Nato so še govorili: nar. posl. Cerer, župana dr. Hočevar iz Domžal in Tomc iz Moravč. Bivši upravitelj Igljč je temeljito poučil zbrani narod o koristnosti vode kot najboljšje pijače in o škodljivosti alkohola. Vodovod je solidno zgrajen, rezervar ima prostornino za 30 m³. Ako se bo izkazalo, da je vode tudi ob času suše dovolj, se bo vodovod podaljšal do Žej. Za vodovod je g. ban nakazal podporo 55.000 Din, za kar so mu vsi prizadeti kmetje srčno hvaležni. Vsa druga dela, tlako, kopanje zajetja in rezervarja, betoniranje teh dveh, izkopavanje jarka (500 m daljave), vožnje peska, cementa in cevi so napravili samo 4 kmetje iz Viševke. — Globoko hvaležnost do g. bana dokazuje sledeča pesmica, ki jo je šolarka Cerar iz Viševke prednašala pred zastopnikom gosp. bana:

Studenec blagodejen
šumi pod tiho vejo,
če pride potnik žejen,
utěšimo mu žejo.

Dobrotna Vaša roka
odpira nam studenec,
ljubezen Vam globoka
zasluge spleta venec.

Kozarec vode hladne,
ki potnika pozdravi,
ne bo pohvale zadnje
deležen, Pismo pravi.

Kako naj se pozabi
dobrota vodovoda,
ki vstaja k občini rabi
od Vašega prihoda!

Dokler studenec bežen
čez naš bo Viševk potekal,
za rodod rod hvaležen
bo hvalo Vam izrekal!

**Ko prečitaš Kmetski list, da
ga prečitaš tudi sosedu in mu priporočaš,
da si ga naroči. Celoletna naročnina znaša
samo 50 dinarjev.**

Dr. D. Mušič.

Važnost sadja za zdravje odraslega in otroka

(Konec.)

Sadje pa ima tudi še drugo veliko važnost za zdravje človeka. Sadje, posebno surovo sadje zelo pospešuje prebavo. Ljudje, ki uživajo predvsem kuhano in mehko hrano in ljudje, ki se le malo gibljejo in pa razvajeni ljudje mnogo trpijo radi slabe prebave in zaprtja. Mehka in kuhana hrana ter meso, pregledko teko po črevesju in ga premalo razdražijo; črevo se zaradi tega ne razgiblje in ne poganja, ne poriva hrane naprej. Hrana se nakopiči v črevesu, iz ostankov prebavljene in neprebavljene hrane nastane blato, ki potem zaostaja v črevesu. Blato se polagoma izsušuje, postane bolj gosto in trdo. Z blatom prenapolnjeno črevo se raztegne, razširi in ohlapne — nastopi zaprtje. To je zaprtje zaradi lenosti črevesa, ker poznamo tudi še druge vrste zaprtja.

Če pa uživamo sveže sadje in zelenjavo, razdražijo ostrorobati in trdi koščki take hrane črevesno živčevje, živčevje sproži črevesne mišice, te se skrčijo, razgibljejo in razvalovijo in vsebina črevesa leze po črevesu naprej; prebava je redna in hitra, črevo se redno in o pravem času izpraznjuje.

Kako je to važno in resnično, dobro ve vsakdo sam po sebi; tudi ve vsakdo, da deluje črevo lahko tudi prehitro; če pojemo na primer preveč sadja naenkrat, lahko nastopi prehitro prebavljanje in izpraznjevanje. Take vrste driske, ki ji ni vzrok še kakšne posebne vrste zastrupljenja ali infekcija, pa ni nevarna.

Sadje pa ne deluje na črevo samo na mehanični način, kakor smo ga sedaj opisali, temveč na poseben način sodelujejo pri pospeševa-

nju prebave tudi sladkor in druge snovi, ki so v sadju. Sladkor deloma podraži črevo kemično, deloma pa sladkor navleče iz stene črevesa v sebe vodo. Radi te vode postane vsebina črevesa bolj tekoča, bolj redka, se poveča in se hitreje izpraznjuje iz črevesa.

Ljudje torej, ki trpijo na zaprtju radi lenosti črevesja, si lahko še dolgo pomagajo proti tej nadlogi brez posebnih zdravil, samo na ta način, da jedo mnogo sadja in zelenjave. Po zimi in spomladi, ko ni več svežega sadja, pa lahko jedo suhe češplje, fige in orehe; posebno dobro delujejo kuhane suhe češplje, ali v vodi namočene suhe smokve, ki se jih mora pojesti zjutraj na tešče.

Res je, da sestoji sadež v prvi vrsti iz celuloznega ogrodja in iz vode ter da so sladkor, razne rudninske soli, ki so važne za prehrano, v sadežu v razmeroma majhni množini. Vendar lahko pojemo sadja razmeroma mnogo in se v tej množini vendarle nabere za telo zadosti hranilnih snovi. Saj vemo, da se velik del prebivalstva pri nas, posebno pa v južnih krajih, na primer v Indiji, kjer dovoljujejo verske sekte sploh samo prehranjevanje s plodovi, prehranjuje, posebno v poletnem in jesenskem času, skoro samo s plodovi, s sadjem in zelenjavo. Tudi vemo, da se otroci revnih starišev v dobi sadja, hranijo skoro samo s sadjem.

Skoro isto hranilno vrednost, kakor sveže sadje, imajo tudi sladki sadni sokovi, sadna vina, vloženo sadje, kompoti, sušeno sadje, marmelade in druge različne sadne konzerve.

Sadje, bodisi surovo, ali pa predvsem kuhano, je važni sestavni del prehrane pri bolnikih z različnimi boleznimi. Sadje smejo uživati marsikateri bolniki s težkimi boleznimi na primer ledvic in jeter, ki jim je mnogoteri druga hrana sploh prepovedana.

Sadje, ki ga jemo surovo, moramo poprej dobro očistiti ali pa olupiti. To pa zato, ker se

nahaja na sadju prah in umazanost — v njem pa nebroj klic, bakterij in bacilov. Muhe in ose raznašajo to nesnago, ali pa gre sadež, predno dospe z drevesa ali trsa do naših ust, skozi mnogo rok. Vsaka roka pusti na njem nekaj nesnage. Med to nesnago pa so prav lahko tudi nevarne bolezenske klice, ki povzročijo, ko dospe v črevo in v kri, težke, nevarne, nalezljive bolezni, kakor grižo, tifus, jetiko itd.

Tudi se nahajajo med nesnago na sadju lahko jajčka glist. Če pojemo s sadjem jajčka glist in se njihova kožica v naši želodčni kislini raztopi, iz nje izležejo ličinke glist, ki se razširijo po telesu in iz njih potem zrastejo različne gliste in drugi parasiti.

Sadje naj se torej pred jedjo dobro opere, najboljšje če se opere v tekoči vodi ali pa v več vodah, lahko se pa povrh še olup.

Vse premalo se prišteva k namiznemu sadju tudi grozdje. Večinoma ga vinogradniki skopu varujejo, da noben grozd ne uide preši. Vse dobre in zdrave lastnosti, ki jih imajo jabolka, hruške in drugo sadje, ima ravnotako tudi grozdje. Še več, v zrelem grozdju, iz dobrega kraja in če je še boljša vrsta, je razmeroma še več sladkorja, kakor v drugem sadju.

Obdelali smo pomen, ki ga ima sadje za zdravje človeka in za zdravi razvoj otroka. Znan nam je tudi gospodarski pomen sadja. Mnogo hvale smo dolžni našim marljivim sadjarskim društvom in zadrugam, ki pospešujejo in nadzirajo izbiro in gojitev plemenitih sadnih vrst in ki skrbijo, da pride sadje po ugodnih cenah v roke kupcev in da pride v jeseni na ta način marsikateri dinar v roke našemu kmetu, sadjarju in vinogradniku. Zato se moramo zavdati, da nam je nujno potrebno, da gojimo smotreno, po navodilih strokovnjakov, različne vrste lepega in dobrega sadja, ki ga lahko rodi naša lepa zemlja v prav obilni meri.

TISKOVINE
vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!
TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA GREGORČIČEVA 23
Tel. 25-52 Telegram: Tiskarna Merkur

Po svetu

Novo posojilo je dobila Avstrija v Londonu. S tem posojilom bodo poravnali stare dolgeve, ki zahtevajo visoke obresti, novo posojilo pa bodo obrestovali znatno nižje.

Največja ladja na svetu, ki so jo krstili 16. p. m. v Angliji v Glasgowu, je dobila ime »Queen Mary«, po imenu angleške kraljice, ki je izvršila »krstni« obred.

Znamke iz svile bodo vpeljali na Japonskem. Na znamkah bo naslikana sviloprejka. S temi znamkami hočejo Japonci delati propagando za svojo industrijo svile.

Kemal paša, predsednik turške republike, se namerava baje poročiti z eno od 6 sester albanskega kralja Zogu-a.

22.000 funtov na leto bo plačevala sovjetska Rusija kot svoj prispevek za vzdrževanje Društva narodov.

109 učiteljev je odpustila iz službe avstrijska vlada, ker so bili pristaši nemško-narodnih socialistov.

Za mir. Na božji poti v Lurdu se je zbralo te dni okoli 60.000 bojevnikov iz svetovne vojne, da manifestirajo za ohranitev miru.

40 otrok je bilo težko poškodovanih pri požaru nekega kinematografa v holandskem mestu Hilversum. V poslopju, v katerem je med predstavo nastal ogenj, je bilo tedaj 180 otrok.

Ljudje zopet pijejo šampanjec. Letos so iz Francije izvozili še enkrat toliko šampanjca kakor preteklo leto. Samo v prvi polovici letošnjega leta so ga izvozili 3.800.000 steklenic, lani v isti dobi pa 2.400.000.

Amnestija v Italiji. Te dni se je rodila italijanskemu prestolonasledniku hčerka, ki so ji dali ime Marija Pia. Tem povodom je italijanski kralj pomilostil veliko število kaznjencev, vendar pa ne toliko, kakor bi jih bil v slučaju, če bi se bil prestolonasledniku rodil sin.

Okoli 200.000 »nadležnih tujcev«, večinoma delavcev, zlasti takih, ki so se priselili v Zedinjene države brez dovoljenja, nameravajo izgnati iz Zedinjenih držav.

Pravnuk cesarja Franca Jožefa — obsojen na 8 tednov zapora. 27 letni Rudolf Windischgrätz, sin vnukinje cesarja Franca Jožefa Elizabete, je bil te dni obsojen na Dunaju na 8 tednov zapora, ker je zakrivil dve avtomobilski nesreči.

Na ženitev hočejo prisiliti katoliške duhovnike v deželi Campache v Mehiki. Tam so sklenili postaviti, da mora vsak duhovnik, tudi katoliški biti oženjen, če hoče v tej deželi izvrševati svoj poklic, sklenili so pa tudi, da smejo priti na 85.000 prebivalcev le po trije duhovniki. S takimi ukrepi nameravajo zmanjšati vpliv ver na ljudi.

Premalo lesa imajo v Nemčiji. Te dni so zborovali nemški gozdarji v Hamburgu. Ugotovili so med drugim, da doraste v Nemčiji na leto le 50 milijonov kubičnih metrov lesa, od tega pa je komaj polovico porabnega za industrijo, dočim rabi nemška industrija na leto 40 milijonov kubičnih metrov. Primanjkljaj morajo uvažati iz Rusije in Švedske. Zato pa bo morala Nemčija skrbeti, da bo vsak kvadratni meter še praznega sveta v Nemčiji pogozden.

Huda kriza tekstilnih delavcev v Belgiji. V belgijski tekstilni industriji se je pričela huda stiska, tako da je že 60 odstotkov delavcev brez dela. Mnogo tvornic so zaprli za vedno, stroje pa prodajajo v inozemstvo.

Okoli 837 milijonov čeških kron izda češkoslovaška država na leto za ljudske šole.

2075 muzejev imajo v Nemčiji. Največ muzejev je prirodoznanstvih.

Nov prevrat v Avstriji se baje pripravlja; tako poročajo angleški listi, ki trde, da bodo nov »puč« napravili komunisti, ki so si skrivaj nabavili velike količine orožja.

Cela vrsta večjih in manjših nezgod se je pripetila preteklo nedeljo. Tako se je ponesrečila blizu Josipdola na Pohorju gospa Ana Lenarčičeva, ki je zdrčala s svojim vozom vred v prepad; pri padcu je gospej počila lobanja. — V Rušah je zmečkala težka truga za prevoz peska glavo 5 letnemu sinčku posestnika Košenine. — V Mariboru je skočila v Dravo 32 letna Gizela S., rešil jo je neki železničar iz hladnih valov. — V Ljubljani je padla v Ljublanico služkinja Elizabeta Perova, ker ji je nekdo vrgel kamen z vso silo v glavo, da se je onesvestila. — V soboto pa je neki motociklist povozil 8 letno Pepco Skubičevo iz Grosupljega.



Bojevnik so z vso bojno opremo pripravljene na Pohod, čakajo samo še povelja, ki se bo glasilo marš! in zopet bo vojska.



Naš pravi domači izdelek!

Rumunska vlada je 1. oktobra odstopila. Nova vlada pa bo zopet liberalna. Spremenili torej ne bodo sistema, ampak samo osebe.

Pijanost in poroke. V Kaliforniji so izdali novo ustavo, da mora preteči med prijavo za poroko in med poroko samo rok 3 dni. To postavijo so sklenili, ker so dognali, da se hoče največ moških poročiti v pijanosti, ko ne vedo kaj delajo, kar ima seveda za posledico neverjetno število ločitev.

Žrebanje srečk

Tobačne srečke

Amortizirane so bile pri žrebanju 14. t. m. sledeče serije:

5271, 2170, 3953, 1669, 8708, 6119, 7858, 7835, 5745, 7922, 4404, 6511, 5499, 6434, 6257, 1376, 364, 8672, 9103, 8956, 8759, 4740, 2338, 9841, 1680, 9838, 8007, 108, 450, 7020, 8354, 8066, 486, 5652, 4996, 2117, 1486, 6373, 7823, 7072, 3139, 8289, 276, 2885, 2316, 8554, 291, 2137, 6410, 1221, 3709, 5839, 7814, 3706, 677, 9812, 5866, 5174, 1019, 1892, 4128, 1291, 9010, 7906, 4531, 2883, 6767, 2068, 2237, 7235.

Dobitke so zadele: serija 4312—74 Din 75.000; serija 1219—48 Din 2000; serija 1352—61 Din 500; serija 2224—73 Din 500; ser. 8122—85 Din 100; serija 9240—41 Din 100; ser. 3479—61 Din 100; serija 7992—23 Din 100; serija 255—22 Din 100; serija 4386—70 Din 100; serija 84—82 Din 100; serija 3233—31 Din 100; ser. 7302—35 Din 100; serija 9688—28 Din 100; ser. 1525—21 Din 50; serija 2453—82 Din 50; serija 4519—26 Din 50; serija 6441—65 Din 50; serija 5703—53 Din 50; serija 7705—3 Din 50; serija 1760—61 Din 50; serija 6202—66 Din 50; serija 8774—99 Din 50; serija 5914—92 Din 50; serija 3234—75 Din 50; serija 9703—6 Din 50; serija 3933—86 Din 50; serija 5103—11 Din 50; serija 5361—44 Din 50; serija 2110—89 Din 50; serija 1733—46 Din 50; serija 3994—62 Din 50; serija 8631—84 Din 50; serija 1111—36 Din 50.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana

Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopju)

Brzjavke: Kredit Ljubljana - Telefon štev.: 37-83, 37-84, 37-85; interurban: 37-81, 37-82

PETERSON INTERNATIONAL BANKING CODE

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, preduimi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedeposit i. t. d.

Radio

od 7. do 14. oktobra 1934

Nedelja, 7. okt. 8.55: Versko predavanje. — 10.00: Vpliv gospodarske krize na pravni položaj delavca in nameščenca (dr. Bajić). — 11.40: Mladinska ura (Mirko Kunčič). — 16.00: Desinfekcija kot obrambno sredstvo proti nalezljivim kužnim boleznim (dr. Hribar Leopold).

Ponedeljek, 8. okt. 19.30: Davorin Trstenjak in dr. J. E. Krek.

Torek, 9. okt. 18.00: Zabavni feljtoni (Niko Pirnat). 19.00: Otroška ura (ga. Gabrijelčičeva).

Petek, 12. okt. 11.00: Šolska ura: Z zložitvim čolnom po Plitvičkih jezerih (Tone Seliškar).

Sobota, 13. okt. 18.30: Zgodovina slovenske glasbe (Zorko Prelovec). — 20.00: Zunanji politični pregled (dr. Jug). — 20.20: Tamburaški orkester, vmes poje kuplete g. Bučar.

Vrednostni papirji

2½% Vojna škoda	Din 354—355
7% investicijsko posojilo	Din 71—72
7% Drž. hipotek. banka	Din 67—68
6% begluške	Din 59—60
4% agrarne	Din 40—41
7% Blair posojilo	Din 56—57
8% Blair posojilo	Din 65—66
Privilegirane agr. banke	Din 217—220

Sejmi

8. oktobra: v Št. Vidu pri Stični, Vinici, Begunjah pri Cerknici, Kranjski gori, Lavboku, Rakičanih.

9. oktobra: v Mariboru, Dol. Lendavi.

10. oktobra: v Rajhenburgu, Vuzenici, Sv. Petru pod Sv. gorami.

11. oktobra: v Senožečah, Radečah pri Zidanem mostu, Ljutomeru, Turnišču.

12. oktobra: v Semiču, Koprivniku, Teharjih.

Valute

1 ameriški dolar	Din 33'50
1 nemška marka	Din 13'60
1 švicarski frank	Din 11'10
1 angleški funt	Din 168—
1 francoski frank	Din 2'24
1 češkoslovaška krona	Din 1'41
1 italijanska lira	Din 2'92

Tem kurzom, ki veljajo za čas od 15. maja 1934, se mora do nadaljnje odredbe dodati še 28½% na ime »prima«.

Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8'50 dinarjev.

Ozimne na težjih tleh, gnojite z

Nitrofosom;

na lažjih tleh pa z

Nitrofoskalom-Ruše.

Vinograde in sadno drevje gnojite z

Nitrofoskalom-I;

Travnike, v jeseni z

apnenim dušikom

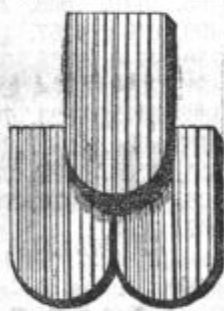
Najvarneje in najbolje
naložite denar pri

**HRANILNICA
KMEČKIH OBČIN
V LJUBLJANI**

Miklošičeva cesta št. 19
Ustanovljena 1911
(Palača Vzajemne zavarovalnice)

Telefon št. 21-83. — Poštni predal 297.
Poštni čekovni račun št. 10.545.

ki je edino pupilarno varen zavod kmečkih občin. Za varnost jamči 16 kmečkih občin ustanovitelj z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo. Nalagajte svoj denar v ta zavod, kjer je denar najbolj varen. Hranilne vloge obrestuje po 4½% vezane na 3 mesece po 5½%. Rentni davek plačujejo vlagatelji sami. V to hranilnico nalagajo sodišča in občine ter župni uradi denar mladoletnih, skrbilencev, preklicancev, ustanov in drugih javnih zakladov, varščin in zapuščin. Posojuje svoj denar na posetva in občinam proti amortizaciji in na menice proti mesečnemu odplačevanju. Hranilnica je pod nadzorstvom kralj. banskega komisariata.



**Opeko in
strešnike**

vseh vrst, za zidavo
hiš, iz znanih kar-
lovskih opekarn

ILOVAC

dobavlja franko vsaka postaja
po konkurenčnih cenah samo

Generalno zastopstvo
za Dravsko banovino

„EKONOM“ LJUBLJANA, KOLODVORSKA 7



„PRI ZAJCKU“

Manufaktura

Ljubljana

Nabrežje 20. septembra

se za zimsko sezijo
cenj. odjemalcem najtopleje priporoča

Kmetska mladina, naročaj in čitaj
svojo edino mesečno revijo »Gruda«!



DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavlj.: »Kmetijski dom«. Žiro rač.: Narodna banka

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po 4½% brez odpovedi, po 5½% pri tromesečni odpovedi. — **JAMSTVO ZA VLOGE** presega večkratno vrednost vlog. Strankam udi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. Vložne knjižice drugih zavodov sprejema brez prekinjenja obrestovanja. — **POSJILA** daje na poroštvo, na vknjižbo in na zastavo premičnin in vrednostnih papirjev in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji. **BLAGAJNIŠKE URE:** Ob delavnikih od 8—12½, in od 3—4½, še ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12½, ure.

Podružnici: KAMNIK — MARIBOR

Stanje vlog: Din 35.000.000—. Rezerve Din 1.200.000—.